

NÅGRA EXEMPEL PÅ BRA HÄCKVÄXTER

Avenbok *Carpinus betulus* Zon 1-4 Lämplig sluthöjd: 1-2m Man kan naturligtvis göra högre häckar av avenbok om man vill men det är krångligt att klippa den om den är för hög. Oklippt växer den upp till träd på 15-20 m. Planteringsavstånd för häckplantor: 3 plantor/meter. Planteringsavstånd för "färdig häck" 40 cm.

Avenbok har anspråkslösa krav på jorden men gynnas av kalkhaltig och mullrik jord. Den är skuggtålig men tycker inte om blåsiga lägen. Det kan vara svårt att få barrotsplantor att ta sig i blåsiga lägen. På hösten brukar den inte tappa bladen utan de bruna vinterbladen sitter kvar ända till våren. Avenbok ska inte klippas ned på våren. Man toppar inte plantorna förrän den har uppnått slutlig höjd. Toppskottet måste också bindas upp till en bambukäpp för att bli rakt. Barrotade häckplantor och stora plantor "färdig häck" med rotklump planteras på våren. Inte på hösten. Krukodlade plantor kan planteras när som helst under året bara inte marken är frusen.

Bok *Fagus sylvatica* Zon: 1-3 Lämplig sluthöjd: 1-2 m Friväxande blir Bok ett träd på 20-25 m. Planteringsavstånd: 3 plantor/meter.

Bok kräver en näringsrik, gärna mullrik och väl-dränerad lerjord. Bok kräver alltså kraftigare jord än avenbok. Bokplantor är mycket känsliga för torka de första åren. Den är som avenboken skuggtålig och behåller också sina gyllenbruna blad på vintern. Den skall inte heller klippas ner vid etableringsbeskrivningen utan man klipper inte toppen förrän den nått sin sluthöjd. Toppskottet måste också bindas upp till en bambukäpp. Mycket vacker om den får bra jord att växa i. Barrotade häckplantor och större plantor med rotklump planteras på våren.

Bukettapel *Malus toringo* var. *sargentii* E Äldre namn: *Malus sargentii* Zon 1-5
Lämplig höjd som klippt: 0,8-1,2m Som friväxande blir den 1,5-2 m hög och 1,2-1,8 m bred
Planteringsavstånd till klippt häck: 3 plantor/m, till friväxande häck eller buskage: c/c 80 cm

Den blommar vackert i maj med vita blommor och på hösten får den vackra röda små frukter och gula blad. Den trivs på de flesta jordar bara det är väl-dränerat och inte är allt för torrt, i sol eller halvskugga. Den kan också användas som klippt häck eller i buskage. Rådjuren är förtjusta i småplantorna och de måste skyddas de första åren.

Liguster *Ligustrum vulgare*, *Ligustrum vulgare* "Listrum" är en sort av valig liguster. Zon: 1-4 Lämplig sluthöjd 1-2 m. Oklippt blir liguster ca 4 m. Planteringsavstånd för häckplantor 4 plantor/meter. Planteringsavstånd för stora plantor "färdig häck": 40 cm.

Liguster har små krav på växtplats men gynnas av näringsrik och kalkrik jord. Den tycker dock inte om kompakterad lerjord och dålig dränering. Liguster är vindtålig och ganska skuggtålig. I djup skugga blir den inte lika tät.

Dvärgliguster *Ligustrum vulgare* 'Lodense' Zon 1-4 Planteringsavstånd för häck: 3 plantor/m, för buskage: c/c 40cm
En lågväxande sort av liguster till låga klippta häckar men också bra som marktäckare. Friväxande blir den en meter hög och två meter bred.

Vintergrön liguster *Ligustrum vulgare* 'Liga' non 1-2 (3)

Vintergrön liguster är inte helt stabil. Ibland återgår en del plantor till att fungera som vanlig liguster, dvs. att de tappar bladen om hösten. Det kan därför vara svårt att garantera att alla plantorna blir vintergröna. Dessutom är inte en vintergrön liguster helt vintergrön. Den behåller kanske 80 % av bladen som de tappar till våren när det kommer nya blad. Vill man ha en riktigt fin städsegrön häck är det bättre att välja Tuja eller Idegran.

Måbär *Ribes alpinum* 'Schmidt' Zon 1-5 Planteringsavstånd för häckplantor: 4 plantor/m
Lämplig sluthöjd: 0,6-1,2 m.

Måbär är mycket tålig och trivs i de flesta jordar i sol eller skugga. Den tycker dock inte om sumpiga växtplatser. Måbär är inte lika stadig som liguster och blir inte bra om man vill ha en lite högre häck som insynsskydd.

Slånaronia. Aronia x prunifolia frökälla Västeråker E
(Äldre namn: Aronia melanocarpa varietet elata E Stor svartaronia.)

Planteringsavstånd till klippt häck: 3 plantor/meter. Planteringsavstånd till buskage c/c 80 cm. Trivs i sol eller halvskugga i de flesta jordar bara det inte är för blött. Som friväxande häck blir Slånaronia ungefär 2-2,5 m hög men den kan också användas till klippt häck. Etableringsbeskränning och uppbyggnadsbeskränning är särskilt viktigt på Slånaronia eftersom den annars blir gles nertill. Den får underbar höstfärg och nyttiga bär.

Häckoxel Sorbus mougeotii E Zon 1-5 Planteringsavstånd för klippt häck: 3 plantor/ meter .
Lämplig sluthöjd som klippt häck: 2 m Kan även användas som friväxande häckbuskage och då blir den 5-7m

Mycket anspråkslöst buskträd som trivs i sol och halvskugga. Vackra mörkgröna blad

Häggmispel Amelanchier spicata E Zon 1-7 Höjd som oklippt 3-5 m, bredd: 1-2m. Planteringsavstånd till klippt häck: 3 plantor/ meter, till friväxande häck c/c 1m.

Lämplig till höga smala friväxande häckar eftersom den naturligt är ganska smalväxande. Den kan naturligtvis också användas som klippt häck. Den har inga större krav på jord och trivs i både sol och skugga.

Bärhäggmispel Amelanchier alnifolia E Zon 1-6 Planteringsavstånd för klippt häck: 3 plantor/ meter,

Bärhäggmispel blir 2,5-3m hög och 1,5 m bred som friväxande häck men blir också fin som klippt häck. Den har en fin klargul höstfärg. Till klippt häck planterar man 3 plantor/m.

Prakthäggmispel Amelanchier lamarckii E Zon: 1-5

Planteringsavstånd för friväxande häck: 1-2plantor/meter . Höjd som friväxande: 4-5 m, bredd: 5m.

Används oftast till friväxande höga häckar eller buskage och kan då planteras med ett avstånd på 2,5 m. Inga speciella jordkrav men den trivs bäst i soliga lägen i frisk jord. Är det för torrt får den lätt mjöldagg. Underbar scharlakansröd höstfärg.

Häckhagtorn Crataegus grayana E Zon 1-7 Äldre namn: Amerikanskt hagtorn Crataegus intricata Zon 1-7 Lämplig sluthöjd som klippt: 1-2 m. Som friväxande blir den 3-4 m hög.

Härdig och tålig häckväxt med anspråkslösa jordkrav. Trivs i soligt eller halvskuggigt läge. Den har kraftiga tornar och får fin gul höstfärg.

Norsk brudspirea Spiraea x cinera `Grefsheim´ Zon 1-6 Planteringsavstånd 3 plantor/ meter Höjd 1-1,5 m
Brudspirean har små anspråk på livet men trivs bäst, som andra spireor, i frisk jord där det inte är alltför torrt.

Syrener Syringa vulgaris Zon 1-6 Höjd som friväxande: 3-5 m, bredd: 3-5 m.

Vit bondsyren Syringa vulg. alba E Höjd 3-4m, bredd 3-4 m.

Planteringsavstånd för häckplantor: 3 plantor/meter. Större plantor kan planteras med ett planteringsavstånd på 1-1,5 m. Syrener trivs i de flesta jordar bara det är väldränerat. I skuggiga lägen blommar de sämre.

Vresrosor Rosa rugosa Höjd 1-2 m Zon 1-8 Planteringsavstånd: 3 plantor/m

Vresrosor trivs i magra sandjordar i soligt till halvskuggigt läge. De är mycket torktåliga när de väl har rotat sig. De är med andra ord mycket användbara på magra jordar. Kommer man bara ihåg att klippa ner dem ordentligt med jämna mellanrum, var tredje år eller så, så blir de täta och fina. Dessutom är rådjuren helt ointresserade av dem.